

Broj: 01,02,03,03/11,04/3-05-2-2150-2/23

Sarajevo, 11. 12. 2023.

IZVJEŠĆE

s 21. jesenskog zasjedanja Parlamentarne skupštine OESS-a Erevan, Republika Armenija, 18. – 20. 11. 2023.

Albin Muslić, prvi zamjenik predsjedatelja Izaslanstva Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u Parlamentarnoj skupštini Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (PSOESS) i zastupnik u Zastupničkom domu Parlamentarne skupštine BiH, sudjelovao je na 21. jesenskom zasjedanju PSOESS-a, održanom 18. – 20. studenog 2023. u Erevanu, Republika Armenija.

Ovogodišnje zasjedanje okupilo je gotovo 200 parlamentaraca iz 50 zemalja, a središnji događaj bila je Parlamentarna konferencija o ulozi OESS-a u eri sukoba s kojima se suočavaju različite regije u kojima Organizacija djeluje. Zasjedanje je uključivalo i sjednicu Stalnog odbora te Mediteranski forum PSOESS-a.

Uvodnog dana, 17. studenog, održani su registracija sudionika godišnjeg zasjedanja i sastanak tajnika izaslanstava, na kojem smo upoznati s procedurama i tijekom događaja.

U skladu s rasporedom, prvi dan godišnjeg zasjedanja započeo je sjednicom Stalnog odbora na kojoj je Izaslanstvo PSBiH, uz suglasnost predsjedatelja Izaslanstva Dragana Čovića, predstavljao prvi zamjenik predsjedatelja Izaslanstva Albin Muslić.

Razmatrana su izvješća predsjedateljice PSOESS-a Pije Kaume, rizničara Johana Busera i glavnog tajnika Roberta Montelle te je usvojen amandman na Poslovnik PSOESS-a.

Inauguralna sesija otvorena je pozdravnim govorima premijera Armenije Nikole Pashinyana, predsjedatelja Narodne skupštine Alena Simonyana i predsjedateljice PSOESS-a Pije Kaume. Glavni govornici i parlamentarci naveli su trenutačne sukobe u Ukrajini i na Bliskom istoku te nedavna vojna neprijateljstva na Južnom Kavkazu kao dokaze potrebe za hrabrijim pristupom diplomaciji i sigurnosti.

Gđa Kauma podsjetila je da su multilateralizam i jaka politička volja bile potrebne i u prošlosti kako bi se prevladali sukobi i da je upravo to ono što današnje vrijeme kriza traži u regiji OESS-a.

Premijer Pashinyan razgovarao je o armensko-azerbajdžanskom mirovnom procesu ističući da su dogovorena glavna načela za mir, ali da značajne prepreke i trajno nepovjerenje između

dviju zemalja i dalje koče napredak, te je pozvao na kontinuirano ulaganje napora za normaliziranje odnosa u regiji.

Predsjedatelj Simonyan izdvojio je izazove s kojima se njegova zemlja suočava nakon rujanske vojne operacije u Azerbajdžanu, naglasivši kako se mirovni pregovori moraju nastaviti radi mirnog suživota budućih naraštaja. Rekao je da trenutačno postoji povijesna prilika, a Armenija želi normalizirati odnose i s Turskom.

Parlamentarna konferencija, koja je održana o temi: „OESS u vrijeme krize: uloga PS u odgovoru na unutarnje i vanjske izazove“, otvorena je izlaganjima glavne tajnice OESS-a gđe Schmid i tajnika Vijeća sigurnosti g. Grigoryana. Govoreći o ulozi OESS-a u vrlo izazovnoj političkoj klimi, Schmid je rekla da, premda se Organizacija suočava s izazovima, OESS nastavlja ispunjavati svoje ciljeve i igrati značajnu ulogu u jačanju sigurnosti.

Grigoryan je govorio o iskustvima Armenije u demokratizaciji, istaknuvši kako je Armenija posljednjih godina prošla kroz dramatične promjene i da će demokracija opstati u Armeniji s obzirom na to da ona može značajno doprinijeti miru i stabilnosti.

Nakon prve sesije Parlamentarne konferencije u subotu, održane o temi: „Osvrt na sigurnost: uloga OESS-a u eri sukoba“, nedjeljna sjednica Parlamentarne konferencije uključivala je rasprave o borbi protiv korupcije i zaštiti manjina.

Pod predsjedanjem dopredsjednice Parlamentarne skupštine OESS-a i posebne predstavnice za borbu protiv korupcije Irene Charalambides (Cipar), druga sesija održana je o temi: „Korupcija kao temeljna prijetnja miru i sigurnosti“, uz prezentacije Alexandre Habershon, voditeljice programa Svjetske banke, Mariam Galstyan, članice Armenskog povjerenstva za prevenciju korupcije, i Konstantinea Vardzelashvilija iz Ureda OESS-a za demokratske institucije i ljudska prava.

Gđa Habershon opisala je korupciju kao pokretač sukoba i raspravljala o naporima Svjetske banke u promicanju dobrog upravljanja. Potreban je pristup cijele vlade specifičan za pojedine zemlje, rekla je, koji mora uključivati strategije protiv pranja novca i poreznog kriminala. U tom smislu, gđa Galstyan govorila je o armenskoj nacionalnoj strategiji protiv korupcije, a g. Vardzelashvili istaknuo je da ODIHR daje savjete državama članicama OESS-a s fokusom na praktične, specifične i sveobuhvatne savjete.

U raspravi su zastupnici istaknuli napore svojih država, napominjući da borba protiv korupcije zahtijeva zakonodavne promjene, kao i preispitivanje odnosa između vlade i građana. Posebna predstavnica gđa Charalambides rekla je da novinari i civilno društvo trebaju biti naše oči i uši te da je kazneni progon ključan.

Treća sesija, kojom je predsjedala dopredsjednica Parlamentarne skupštine OESS-a Daniela de Ridder, održana je o temi: „Poštivanje svih: zaštita manjina i ljudi pogođenih sukobima“, a govorili su Fernand de Varennes, bivši posebni izvijestitelj UN-a za pitanja manjina, i Yeghisheh Kirakosyan, predstavnik Armenije za međunarodna pravna pitanja u Uredu premijera.

De Ridder je otvorila sesiju ukazujući na humanitarne posljedice vojne operacije u rujnu prošle godine u regiji Karabaha u Azerbajdžanu, zbog koje je više od 100.000 ljudi u manje od tjedan dana pobjeglo u Armeniju.

Napominjući da svijet sada doživljava nasilnije sukobe nego u bilo kojem trenutku od 1945. godine, De Varennes je istaknuo da mnogi od njih uključuju pritužbe manjina. Kako bi se spriječio sukob, rekao je, ključno je zaštititi prava manjina, a pozornost se mora posvetiti i više od 110 milijuna raseljenih ljudi diljem svijeta.

Kirakosyan je istaknuo da je u Armeniji zabranjena rasna diskriminacija i da zemlja koristi sve međunarodne forume za postizanje mirnog rješavanja sporova.

U raspravi su parlamentarci pokrenuli brojna pitanja, uključujući i potrebu usvajanja zakona za integriranje djece izbjeglica i osiguravanje osjećaja stabilnosti svim ranjivim skupinama. Međunarodne organizacije moraju pojačati odgovor na ratove koji se vode i pružiti podršku onima koji trpe njihove posljedice, istaknuto je.

U sklopu ovogodišnjeg jesenskog zasjedanja zamjenik predsjedatelja Izaslanstva PSBiH u PSOESS-u Albin Muslić susreo se u Erevanu i s dopredsjednikom PSOESS-a i specijalnim izaslanikom OESS-a za jugoistočnu Europu Kyriakosom Hadjiyiannijem te voditeljima izaslanstava šest zemalja regije. Razgovarano je o organiziranju konferencije parlamentaraca iz regije, jačanju suradnje i intenziviranju dijaloga između zemalja, kao i o nadolazećem posjetu g. Hadjiyiannija Bosni i Hercegovini.

Pripremio:

Tajnik Izaslanstva

Teo Rogić

Odobrio:

Prvi zamjenik predsjedatelja
Izaslanstva PSBiH u PSOESS-u

Albin Muslić

DOSTAVITI:

- Kolegiju Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH
- Kolegiju Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH
- Kolegiju Tajništva Parlamentarne skupštine BiH
- članovima Izaslanstva PSBiH u PSOESS-u
- Povjerenstvu za vanjske poslove Zastupničkog doma
- Povjerenstvu za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, promet i veze Doma naroda
- Sektoru za odnose s javnošću
- a/a